

“Em vaig preguntar per què una dona com jo mateixa acaba vivint al carrer”

Maria Barbal (Trep, 1949), publica a Columna la novel·la *Emma*.

—El relat es presenta com una carta, o una confessió que la mare fa a la filla, però té més de monòleg interior, no?

—D'acord.

—Un monòleg interior especial, on la part autobiogràfica té molta importància. La mare vol explicar per què ha arribat a la situació límit a què ha arribat.

—Sí. Penso que es pot considerar una desfogada del personatge. Davant la impossibilitat de veure la filla, la filla acaba essent la destinatària del que ella va explicant-se i dels consells que li vol donar.

—D'entrada sembla un cas excepcional, extrem, d'una mare de família que, sense embogir, acaba dormint al carrer, vivint al marge rie la societat, però em sembla que heu volgut destacar que hi arriba d'una forma molt natural, gairebé inevitable.

—És veritat que no hi ha cap malaltia greu. Hi ha molta ansietat i un fracàs de la seva aventura extramatrimonial, però no prou greu, és cert, ni prou radical, com sol passar, per a anar a viure al carrer. Tot i que és matisat, només és un estiu, un temps breu.

—Per què us va interessar el cas en el qual us vàreu inspirar, la dona que va ser cremada en un caixer automàtic mentre dormia?

—La novel·la sorgeix de la voluntat de respondre per què una dona de característiques socials i culturals tan semblants a les de tots nosaltres acaba al carrer. I jo li he buscat una història que em sembla que ho explica.

—Suposo que devieu pensar que la resposta explica moltes de les coses que poden passar a moltes dones que per sort no acaben al carrer, oi?

—Sí. Ho pensava.

—La vostra Emma és com moltes dones.

—Penso que sí, encara que jo la caracteritzo amb un seguit d'aspectes que li són propis. Cada biografia és diferent. Es casa molt jove; els seus pares van morir molt joves i ha estat com adoptada per la família del marit; renuncia a la feina; i acaba en una situació d'insatisfacció.

Maria Barbal, l'autora de *Pedra de tartera*, publica la novel·la *Emma*, a l'editorial Columna.

—Parlem del to. És una persona que ha de fer-se les preguntes clau, però mantenint un cert grau d'aparent espontaneïtat, de descontrol, al capdavant, per fer creïble la seva veu. Ha d'ordenar el discurs, però fer veure que escriu a raig. Aquesta era la jugada?

—Sí, sobretot a l'inici. Després, la narració és més meditada.

—Com si del monòleg interior es passés a la tercera persona. Per què aquest canvi de to, de registre?

—La seva circumstància varia. Tot i que hi ha elements que es mantenen sempre, passa per èpoques bastant diferents. La primera és visceral i, per tant, la veu també ho és. Aquest tal com raja. i a la segona part, quan ja hi ha el control del psiquiatre, que llegirà el que escriu, la veu es va transformant.

—L'heu batejada amb un nom molt literari. L'Emma, en literatura, és Emma Bovary. Volieu que el lector hi pensés?

—No.

—Però Emma és, literàriament, un nom connotat.

—Sí. Vaig escriure la novel·la sense donar-li aquest nom i al final vaig veure que hi havia un paral·lelisme entre aquesta dona i Madame Bovary. i per això la vaig batejar així.

—En què són paral·leles?

—Parteixen d'aquesta insatisfacció de la vida matrimonial i tendeixen a crear-se un món a part, una fantasia, que, en la meua protagonista, és aquesta guia simpàtica i amable que hauria volgut ser.

—I també que necessiten encaixar un amant a la seva vida, no?

—Exactament.

—No saben compaginar la vida familiar convencional amb l'aventura.

—Està clar.

—Sense el cas hauríeu pogut mai imaginar que una dona com ella acabés al carrer?

—No. Mai no hauria pensat que aquestes persones que trobem pel carrer havien estat persones com jo mateixa i com molta gent que coneixes. El cas em va obrir els ulls.

Lluís Bonada